

EGYETEMI
MAGÁNTANÁRI KÉPESITŐ
(HABILITATIONALIS)
SZABÁLYZAT.

(Kiadatott a vallás- és közoktatásügyi m. kir. minister 1892. évi 45.520. számú
rendeletével.)

1. §.

Az egyetemi magántanárok határozott tanszakok nyilvános tanítására jogosított férfiak, kik jogosítványuknál fogva előadásukat az egyetemen hirdethetik s tarthatják meg.

Annak megengedésére, hogy az egyetemi magántanárok előadásait az egyetem helyiségein kívül tarthassa, a kar indokolt előterjesztése alapján, csak a rector van jogosítva,

2. §.

A tanítási jogosítvány megszerzése szabályszerű képesítés (habilitatio) s a magy. kir. vallás- és közoktatásügyi ministerium megerősítése által történik.

3. §.

Magántanári képesítésre rendszerint csak karbeli doktorok, és pedig olyanok bocsáttatnak, kik valamely hazai egyetemen szereztek doctori oklevelet, vagy a külföldi egyetemen szerzettet valamely hazai egyetemen nostrifikáltatták.

4. §.

Magántanári képesítést csak az nyerhet, a ki valamely, nyomtatásban megjelent, önálló és szigoruan tudományos dolgozattal bizonyítja, hogy az egyetem valamelyik karához tartozó tudományszak egész körére kiterjedő ismeretei mellett, e tudomány önálló művelésére képes és a kitől várható, hogy a tudomány s a felső oktatás terén hasznos tevékenységet fog kifejteni.

5. §.

Képesítésért a jelölt az illető kar tanártestületéhez köteles folyamodni és a folyamodvány benyújtásakor a nyomtatási költségek fedezésére 30 frtot tartozik a kar dékánál lefizetni.

6. §.

Folyamodásában a szaktárgy, melyből a tanítási engedélyt (*venia legendi*) elnyerni akarja, határozottan megnevezendő. A kijelölt tárgy csak valamely egész tanszak vagy annak egyes nagyobb és önálló egészet tevő része lehet.

A folyamodványhoz következők csatolandók:

- a) a doctori oklevél, mely legalább három év előtt kelt;
- b) életrajz (*curriculum vitae*);
- c) az előadások vázlatos tervezete (programm), melyben a tartandó leczkék köre, rendszere és tárgyalási módja feltüntetendő;
- d) a folyamodó tudományos dolgozatai;
- e) alkalmas tanhelyiségek és taneszközök (intézeti anyag, beteg-anyag) kimutatása; végül
- f) egyéb mellékletek, melyek folyamodó polgári állására, esetleg hivatalos működésére, tartózkodási helyére és keresetére felvilágosítást nyújtanak.

7. §.

A dékán a kérvényt mellékleteivel együtt egy előadónak adja ki, a kinek feladata megállapítani: vajjon a folyamodvány az előbbi szakaszban felsorolt formai követelményeknek megfelel-e? Így különösen, hogy a tárgy, melyből a habilitatio kéretik, az egyetem, illetőleg a kar tanulmányi köréhez tartozó és megfelel-e?

8. §.

A tanártestület mindeneelőtt vita nélkül titkos szavazással arról határoz: vajjon személyes minőségénél fogva folyamodót a képesítéshez bocsátja-e, vagy sem. Kedvező határozat esetén a kar az ügy tárgyalására, illetőleg a tudományos munkálatok bírálatára és javaslatételre két bírálót rendel.

9. §.

A bírálók az illető vagy rokon szakok tanárai közül választandók.

10. §.

A bírálók kötelessége: a mellékelt munkálatok tudományos becsét megítélni és indokolt jelentéseiket külön külön legkésőbb a következő félév végéig a tanártestület elé terjeszteni. A dékán a véleményes jelentéseket kinyomatja és a kar tagjainak kézirat gyanánt az érdemleges tárgyalás előtt legalább egy héttel megküldi. (Az ügydarab és mellékletei a kari tagok számára megtekintés végett a dékáni hivatalban 14 napig kiteendők.)

11. §.

A bírálók véleményét a tanártestület ülésileg tárgyalás alá veszi s azok tartalmához képest a folyamodót szóbeli értekezletre bocsátja vagy visszautasítja. Ha a bírálók véle-

ménye eltérő, a kar az ügyet egy harmadik bírálónak adja ki.

12. §.

A szóbeli értekezletet (colloquium) a tanártestület által saját kebeléből kirendelt szaktanárok a dékán elnöklete alatt, rendes ülésben tartják meg a jelölttel, kihez azonban a kar minden tagjának joga van kérdéseket intézni. A colloquium tartama legalább $\frac{1}{2}$ óra, $1\frac{1}{2}$ óránál hosszabb időre azonban ki nem terjedhet.

13. §.

A szóbeli értekezlet célja, hogy a tanári testület a képesítendőnek alapos ismereteiről biztos tudomást szerezzen. Alapjául a bemutatott munka vagy értekezés szolgál, de azon szak egész körére kiterjeszthető, melyből a jelölt előadásokat kíván tartani; különösen abból a szempontból, hogy a jelölt bir-e szakában kellő irodalmi tájékozottsággal? Az értekezlet eredményét a jelenlevők szótöbbséggel állapítják meg.

14. §.

Az értekezlet kielégítő eredménye esetében a tanártestület a jelöltet nyilvános próbaelőadásra bocsátja.

15. §.

A próbaelőadás tárgyát a jelölt szabadon választja.

16. §.

A nyilvános próbaelőadás ideje legalább 3 nappal előbb a fekete táblán kihirdetendő.

17. §.

A próbaelőadás legalább $\frac{1}{2}$ óráig tartandó, 1 óránál többet azonban nem vehet igénybe. Elfogadása esetében a tanártestület a jelöltet maga részéről képesítettnek nyil-

vánítja és a magántanári képesítés megerősítése végett az ügyiratokat az egyetemi tanács útján a vallás- és közoktatásügyi m. kir. minister elé terjeszti.

18. §.

A vallás- és közoktatásügyi m. kir. minister határozatát az egyetemmel tudatja, mely a tanításra jogosított számára kiállítja a képesítési oklevelet. (Decretum habilitationis.)

19. §.

A képesítés akármely fokozatában visszautasított jelölt a határozat közlésétől számítandó négy héten belől a vallás- és közoktatásügyi m. kir. ministerhez felfolyamodással élhet.

20. §.

A felfolyamodás a dékánál nyujtandó be, ki azt a tanártestület észrevételeivel haladéktalanul felterjeszti.

21. §.

A habilitatio bármely fokozatában visszautasított jelölt csak két év mulva bocsátandó újból habilitációra.

22. §.

Elismert tudományosságú férfiakat a tanártestület kivételképen a szóbeli értekezés és a próbaelőadás, vagy azok egyikének elengedésével, kiadott munkáik alapján is képesíthet.

23. §.

Az egyetemi tanács a képesítés alakszerűségei felett őrködik és az előző §. esetében a tanártestület ajánlatát saját indokolt véleményével kísérni tartozik.

24. §.

A más karnál vagy más egyetemen nyert tanítási jogosítvány, ezen egyetemen csak kivételesen, a viszonyossági

elv tekintetbe vételével szolgálhat a magántanári működés alapjául.

25. §.

Az egyetemi magántanárok csak azon karnál és azon szak előadására vannak feljogosítva, melynél és melyre nézve jogsvítványukat nyerték és előadást csak a kar által elfogadott előadási tervrajzuk szerint tarthatnak.

26. §.

Hosszabb időn át sikerrel működött magántanár kérelmére tanítási jogsvítványa a tanszak egész terjedelmére kiterjeszthető. Ezen engedély jóváhagyás végett a vallás- és közoktatásügyi m. kir. ministerhez felterjesztendő.

27. §.

A magántanárok hallgatóiknak a rendes és rendkívüli tanárokéival hasonló érvényességű leczkelátogatási bizonyítványokat állíthatnak ki, a mennyiben az általok tartott leczkék mind óraszámuk, mind tárgyukra nézve a tanulmányi szabályok követelményeinek teljesen megfelelnek.

28. §.

A nyilvános tanárok felügyelete alatt álló egyetemi gyűjtemények és taneszközök használatára a magántanárok jogigénnyel ugyan nem bírnak; de azokat az illető igazgatók beleegyezésével előadásaikra és búvárlataikra felhasználhatják.

29. §.

Azon egyetemi magántanárok, kik feljogosításuktól számított két év alatt leczkéiket meg nem kezdik, vagy azok megkezdése után egyfolytában két tanév alatt legalább egy félévig előadást nem tartanak, tanítási jogsvítványukat elvesztik. Szintén elvesztik jogsvítványukat az olyan magántanárok is, kik a képesítésért benyújtott folyamodványban

kimutatott tanítási anyagot időközben elvesztették és e helyett 3 félév alatt új anyagot kimutatni nem bírnak. (Ez irányban a szükséges ellenőrzés gyakorlása a kari dékán feladata.) Az új anyagról a magántanár által a tanártestületnek jelentés teendő, mely annak el- vagy elnemfogadása felett ülésileg határoz. Magántanári jogosítványát veszti az is, a kinél időközben személyes viszonyait illetőleg oly változások állottak be, melyek a magántanári állással, vagy az egyetem méltóságával s tudományos és erkölcsi érdekeivel össze nem egyeztethetők. Erre vonatkozólag a tanártestület minden szavazatképes tagja rendes ülésben indítványt tehet, mely bizottságnak adatik ki. A bizottság jelentése felett a tanártestület titkos szavazással határoz; e határozat megerősítés végett a vallás- és közoktatásügyi m. kir. ministeriumnak felterjesztendő.

30. §.

Azon magántanárok, kik jogosítványukat a fentebbi okok alapján elvesztik, csak újabb képesítés alapján nyerhetik azt vissza; kivéve, ha a tanártestület határozata és a vallás- és közoktatásügyi m. kir. minister jóváhagyása az alól őket felmentené.

~~B20101~~